

Amerikiečiai griebiasi Rusijos prekybą

Angliakasių byla prasidėjo

Nukapojo algas namų budavotojams

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 8, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Amerikiečiai pasigriebė Kaukazo prekybą

Gavo svarbių koncesijų ir monopolijų ant viso Kaukazo prekybos.

KONSTANTINOPOLIS, r. 7. — Amerikietis Mason Day jau grįžta į Konstantinopolį su kontraktais, pasirašytais visų ministerių ir prekybos atstovų trijų sovietų respublikų — Gruzijos, Azerbaidžano ir Armenijos. Tarp medžiagų, kurios yra pervedamos Day parduoti užsienio marketuose yra 200,000 tonų aliejaus, 70,000 tonų tabako ir visos odmenys, šilkai, vilnos ir medžiai, kiek tik tos trys respublikos gali pagaminti.

Susivienijusios respublikos duoda pilną gvaarntiją ir neliečiamybę atvykstantiems žmonėms. Gruzijos valdžia supranta svarbą pasirašyti kontraktų ir kad parodžius gerus norus ji paskelbė, kad ji yra prisirengusi pripažinti ir kontraktus padarytus pirmesnės valdžios.

Prekybiniai ir finansiniai rataliai skaito, kad Day gautasios koncesijos yra daug svarbesnės už gautasias Vanderlipo koncesijas ir tai delei šių priežasčių:

1. Biznis nėra tokioj didelėj skalėj, kaip kad Vanderlipo ir todėl reikalauja mažesnio kapitalo.

2. Šios šalys, nors ir priėmė sovietų politinę organizaciją, nėra priėmusios bolševikų metodų.

3. Šios respublikos yra grynai žemdirbištos šalys ir yra palyginamai mažos ir prižadėtos mainan prekės yra netoli jūrų uostų.

Tai gi po kelių mėnesių darbo prie geležinkelio, firmos galės atvežti prekes į Gruzijos uostus prie Juodųjų jūrų Batumą ir Poti.

Kaukazo respublikų atstovų parašai po kontraktais yra paremti \$1,000,000 auksu, kuris yra depozituotas Turkijos valstybės banke Konstantinopolyje.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 8, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Kuriasi sindikatas prekybai su Rusija

Sindikate dalyvaus Anglijos ir Vokietijos kapitalistai.

BERLINAS, rugs. 7. — Patirta, kad pasiūlymas sudaryti didelį internacionalinį sindikatą atbudavojimui Rusijos jau tapo perduotas Amerikos valdžios nariams, kurie paskui tą pasiūlymą perdavė žymesniems Amerikos kapitalistams.

Siūlomas sindikato kapitalas \$500,000,000. Sindikate dalyvaus Amerikos, Anglijos ir Vokietijos kapitalistai, sudėdant ant kiek galima lygią sumą.

Darbininkai reikalauja prisistatymo kareivių.

CENTRALIA, Ill., rugs. 7. — Illinois Darbo Federacija pasiskyrė komitetą, kuris nuvyko pas gubernatorių Small išdėstyti padėtį Rosiclaro ir Elizabeth-town miesteliuose. Komitetas pareikalavo, kad gubernatorių prisiųstų kariuomenės apginti darbininkus nuo mušėkų savivalės, nes kitaip turės tarp streikuojančių skalpaučių mainierių ir kasyklų mušėkų įvykti ginkluotas susirėmimas. Pavieto gi valdžia yra kasyklų samdiniai, todėl ji nieko nedaro apsaugojimui darbininkų.

Darbininkų laiku kasyklų savininkai ir mušėkos rūpinasi išmesti darbininkus iš jų butų, bet taip, kad niekas nesu- spėtų laiku atsizinti apie tai. Mušėkos be to nuolat apsaudo darbininkus.

Teisia angliakasių.

WILLIAMSON, W. Va., rugs. 7. — Šiandie prasidėjo antras bylos nagrinėjimas 14 angliakasių, kaltinamų užmušime per- citais metais miestelyje Mate- wan 7 mušėkų, kurie buvo at- eję mėti ty darbininkus iš butų ir kurie paskui išleido miesto mayorą, kas ir pagimdė mu- šį tarp mušėkų ir policijos. Ši- sykį teisiama 14 žmonių, nors pirmesnė byloje buvo teisiama 24 žmonės. Taip jau nėra svarbiausių kaltininkų — Matewan policijos viršininko Sid Hart- field ir policisto Ed Chalmers. Pastarieji du tapo mušauti mė- nuo atgal mušėkų Welch miestelyje (McDowell paviete), kada jie ėjo į teismą. Tris mušėkos- žmogžudžiai tapo ant rytojaus paleisti užstatūs už juos po \$10,000 kaucijos.

Kasyklų savininkai ir val- džia labai rūpinasi tuos 14 an- gliakasių nuteisti ir juos nu- žudyti. Jie nesitiki, kad tuos angliakasių galėtų nuteisti ju- ry iš Mingo pavieto gyventojų, tad valstijos įstatymus taip permąnyta, kad jūrų galim- rinktis ir iš kitų pavietų. Todėl šiai bylai žmonės į jūrų pakvie- si iš kitų pavietų, kur viešpa- tauja mušėkos, pasitinkint kad tokis jūrų greičiau angliakasių nuteis.

Be to vartojama ir kita gu- rybė. Nors visi 7 mušėkos (ir 3 angliakasiai (tapo užmušti viename mušy, bet prieš an- gliakasių išnešta 7 atskirus ap- kaltinimų ir teisiama juos kiek- viename apkaltinime atskirai, taip kad jie bus teisiami ne viena kartą, bet 7 kartus. Tuo valdžia tikisi vistik juos nu- teisti: jei vienas jūrų juos ir išteisis, tai visgi kartą bus ga- lima rasti tokį jūrų, kuris juos nuteis.

Pirmą kartą angliakasiai bu- vo teisiami už užmušimą mu- šėkų vadovo Felts. Jie tapo iš- teisinti. Dabar juos teisima už užmušimą mušėkos Ferguson. Jei ir dabar juos išteisi- ty, jie bus teisiami už užmuši- mą trečio mušėkos, paskui ket- vito ir t.t., tol kol angliakasiai nebus nuteisti nužudymui. To kasyklų savininkai nori, tą jie ir bandys atsiekti.

Prizūreiti, kad byla būtų tei- singai vedama ir žygiavo į Min- go pavietą šiaurinės West Vir- ginijos angliakasiai.

CHICAGO. — 12 firmų, ku- rios išdirba dežutes ir kurių darbininkai streikuoja, vakar at- sikreipė į teismą, prašydamos išduoti injunciją prieš strei- kerius.

Anglija pasiuntė atsakymą Airijai.

Anglija sutinka tartis su Airi- ja savivaldybės pamatu, bet neleis jai atsiskirti nuo Angli- jos.

INVERNESS, Škotijoje, rugs. 7. — Anglijos kabinetas, kurs- čia laukė susirinkimo, vienba- siai užgrybė atsakymą Airijai ir paskučiausi de Valeros notą ir savo atsakymą įteikė sinn- feinerių kurjerui Barton, kuris 4 val. po piet išvažiavo su atsa- kymu į Dubliną.

Kurjeras tapo pasiūstas ir ne- toli esančiam karaliui Jurgiui, kad ir jį supažindinus su kabi- neto atsakymu Airijai. Atsa- kymas bus visai paskelbtas ket- vergo vakare.

Tečiaus yra patirta, kad An- glijos kabinetas savo atsakyme sutinka tartis su Airija pama- tu savyvaldos ir suteikti jai plačią savyvaldą (dominion), bet kartu pabrėžiama, kad Ai- rijai niekad nebus leista atsi- skirti nuo Anglijos.

Kobineto susirinkimas Inver- ness sukėlė didelio idomumo mieste ir gatvėse, kuriomis tu- rėjo pravažiuoti ministeriai, taip jau aikštė, buvo pilnos žmo- nių. Tuli jų užsilpo ant stogų, ar užsikabino už kaminių, kad tik pamatyt ministerius. To- kio ministerių susirinkimo čia nebuvo per porą šimtų metų.

Apkaltino 32 fabrikantus.

32 čerpių fabrikantai kaltinami peržengime prieš trauktinių į- statymų.

NEW YORK, rugs. 7. — Fe- deralinis grand jury išnešė ap- kaltinimą prieš 32 firmas, 32 pavienius asmenis ir 30 korpov- racijų, išdirbančių ir pardavin- jiančių stogams dengti čerpes, už peržengimą Shermano prieš trauktinių įstatymų.

Visus tuos fabrikantus kalti- nama suokalbųj pašalinti kom- peticiją, nustatyti ir kontroliuo- ti kainas ir boikotuoti pašalie- čius. Jie buvo taip susiryšę, kad netik kontroliavo kainas, bet neįsileidavo kitur išdirbtų čerpių, taip jau nepardavinėdavo medžiagų tiems namų budavo- jimo kontraktoriais, kurie ne- priklausė prie jų asociacijos. Be to jie buvo slapta susitarę su darbininkų unijomis ir bu- vo padarę sutartis, kad organi- zuotiems darbininkams nebus leidžiama dirbti nepriklauso- moms firmoms, taip kad tos firmos paskui noturėjo kur par- duoti savo išdirbinius. Unijų vadovai betgi netapo apkalti. Valdžia jų neapkalbinus to- del, kad nesulaukė bylos prieš fabrikantus.

Tolstojaus dukė areštuota.

PARYŽIUS, rugs. 7. — Pasak- žinios iš Helsingforso, pabėgė- liai iš Rusijos sako, garsaus ru- sy rašytojo grafo L. Tolstojaus dukė Aleksandra tapo bolševikų areštuota.

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, rugsėjo 7 d., užsienio pin- gų kaina, perkant ju ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skai- toma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 svaras	\$3.72
Austrijos 100 kronų	\$11.6
Belgijos 100 frankų	\$7.48
Danijos 100 kronų	\$17.45
Finų 100 markių	\$1.40
Prancijos 100 frankų	\$7.65
Italijos 100 liru	\$4.38
Lietuvos 100 auksinų	\$1.10
Lenkų 100 markių	4c
Olandų 100 guldenų	\$31.70
Norvegijos 100 kronų	\$13.10
Švedų 100 kronų	\$21.45
Šveicaru 100 kronų	\$17.15
Vokietijos 100 markių	\$1.10

Ekonominis Lenkijos susmukimas.

3000 lenkų markių gaunama už 1 dolerį. Kalti esą žydai.

BERLYNAS, rugs. 7. — Len- kų laikraščiai labai susirūpinę dėl grumojančios Lenkijai eko- nominės katastrofos. Lenkų pinigų vertė taip nupuolė, kad jau dabar už vieną Amerikos dolerį duoda 3000 lenkų mar- kių. Idomusia tai, kad Len- kų valdžia dėl šitokio savo kra- sto ekonominio susmukimo kal- tina anaipol ne savo šeminin- kavimą, ne savo vidaus ir už- sienio politiką, bet žydus, bol- ševikus ir vokiečius, kurie, gi- di, nori visai sunaikinti Lenki- ją.

12,000 turkų krito myšji.

SMYRNA, rugs. 7. — Turki- jos nacionalistų spēkos tapo iš- varytos iš naujų pozicijų, ku- rias jie buvo užėmę, bet trau- kiasi labai pamaži, gindamos kiekvieną pėdą žemės. Utarni- ko naktį turkai padarė smarkias atakas ir jiems pasisekė laik- nai atsiimti pražudytas pozi- cijas. Bet paskui jie tapo iš jų išvaryti.

Neoficialiniai apskaitoma, kad turkai neteko 12,000 ka- reivių užmuštais ir sužeistais. Graikų nuostoliai nežinomi, bet sakoma, kad yra tiek pat dideli.

Ištraukia kareivius.

CHARLESTON, W. Va., rugs. 7. — Gen Bandholtz įsakė iš- traukti 19-tą infanterijos pulką iš Boone-Logan pavietų mušio lauko. Jie bus pasiūti į Ka- nawha City, kadangi jų jau ne- bereikia karo lauke. Karo lau- ke bus palikta tik 400 kareivių.

Pripažino Rusijos sovietus.

GENEVA, rugs. 7. — Tautų sąjunga pagalios šiandie pripa- žino buvimą Rusijos sovietų, ir kad jų valdžia valdo dabar Ru- siją. Generalinis sekretorius paskelbė, kad sąjungos raštinė tapo užregistruota internaci- onalinė sutartis tarp Rusijos so- vietų prekybos delegacijos ir Amerikos šelpimo administra- cijos.

Nereikalaus respublikos pripažinimo.

DUBLINAS, rugs. 7. — Airi- jos respublikonų vadai sako, kad sinn feineriai sutinka tar- tis su Anglija visai Anglijos pripažinimo Airijos respublikos nereikalaudami. Jie nori iš- skaidyti klaidingą nuomonę, kad buk turi būti pripažinta res- publikta pirm negu prasidės ta- rybos. To airiai nereikalauja, bet taip jau jie nori pradėti ta- rybas nesuvaržytais jokiomis sąlygomis. Airių organas Free- men's Journal sako, kad "da- ugiau galima atlikti ir puse valan- dos tiesioginiu pasikalbėjimu, negu šimtais notų".

Zemės drebėjimas Afrikoje.

MILANAS, r. 6. — Iš italų kolonijos Eritrea prie Raudonu- jų jūrų pranešama, kad žemės drebėjimas veik visai sumaiki- no Massaua miestelį. Turgavie- tėj žemės įplisimas atvėrė po- žeminę upę.

Nelaimė atsitiko dienos lai- u. Tik 4 žmonės užmušti ir 50 sužeista. Gyventojai dabar gyvena laukuose.

DIDELIS ALGŲ NUKAPOJIMAS NAMŲ BUDAVOTO- JAMS CHICAGOJE.

Darbininkai nepatenkinti teisėjo nuosprendžiu

Arbitratorius teisėjas Landis nukapojo algas visiems namų nuo 10c net iki 52½c į va- landą.

CHICAGO. — Arbitratorius federalinis teisėjas Landis pa- galios išnešė ilgai lauktą nuo- sprendį apie namų budavotojų algas. Ir jo nuosprendis nu- stebino visus, nes algos tapo nustatytos dar žemesnės, negu kad reikalavo patis kontraktori- ai! Bet darbininkus tas nuo- sprendis tiek užrūstino, kad tu- li jų net nė nelaukė kol Lan- dis pabaigs skaitymą savo nuo- sprendžio, bet tuoj išėjo iš sa- lės.

Namų budavotojai ikišiol gaudavo \$1.25 ir \$1 į val. Kon- traktoriai buvo sumanę nuka- poti algas iki 30 nuos. Darbi- ninkai su tuo nesutiko ir kon- traktoriai tada paskelbė darbi- ninkams lokautą. Prasitęsus lokautui daugiau kaip mėnesių laiko ir kontraktoriai, matyda- mi, kad darbininkų jie tuo ne- nuveiks, pagalios sutiko priim- ti pirmiau jiems darbininkų siu- lytą arbitraciją. Arbitratoriu tapo paskirtas teisėjas Landis. Jis pradėjo savo arbitraciją ne nuo algų, kam jis ir buvo pa- skirtas, bet nuo kontraktų tarp samdytojų ir darbininkų ir į- vairių taisyklių apie darbą. Čia pasirodė, kad jis viskame rem- kontraktorius, nes visas sutar- tis taip permaino, kad iš- kontraktoriais būtų kuoda- gausia naudos. Jis uždraudžia skelbti lokalinius ir jurisdikci- nius (apie tai kokios unijos darbininkai turi dirbti tą ar kitą darbą) streikus, įveda verstingą arbitraciją, permaino unijų tai- skykles, įsako imti visokias me- džiagas, iššmus darvytas kaliniu (ikišiol organizuotieji darbi- ninkai leisdavo vartoti tik uni- nių dirbtuvių pagamintas me- džiagas), leido kontraktoriams samdytis ir neorganizuotus dar- bininkus, jei organizuotus "ne- gauna", taip jau samdyti ir ša- linti darbininkus unijos nesi- klausus, be to nuėmė parube-

žiavimus nuo to kiek darbo darbininkas turi padaryti: sam- dytojai dabar galės spausti dar- bininkus kiek įmanydami ir unija negalės už juos užstoti. Abelnai Landis kiek galėdamas labiausiai susiaurino unijų tei- ses ir davė kiek galima plačiaus- sias teises kontraktoriais.

Jau tada daugelis darbininkų liko nepatenkinti tokio arbitra- toriu ir pasitraukė iš arbitraci- jos. Tarp pasitraukusių yra karpenteriai, plasteriuotojai, biškoriai, malevotojai, stiklio- riai ir poras kitų amatų.

Dabargi pagalios teisėjas Lan- dis išnešė nuosprendį ir apie algas. Ir čia jis parodė didžiau- sio pataikavimo kontraktori- ams, nes darbininkams algas nukapojo kiek tik jis įstengė nukopoti. Niekuriems darbi- ninkams algos tapo nustatytos vos 47½c į val., kitiems 55c, daugiausia 70c iki 90 į val., t. y. net žemiau, negu kad patis kontraktoriai siūlė darbinin- kams dar prieš lokautą. Tik niekuriems amatams, kaip ele- trikams, stogų dengėjams čer- pėmis, boilermakeriams, akme- nų tašytojams ir keliems ki- tiems nustatė \$1 ar \$1.10 į val.

Jis sakosi, kad nustatant al- gas vadovavęsis tuo, kaip ilgai laiko ima išsimokinti to amato, į darbo pavojingumą ir kiek darbo buna į metus laiko (na- mų budavotojai negali dirbti apskritus metas delei oro at- mainų). Bet ant kiek jo nuo- sprendis "teisingas" parodo ir tai, kad karpenteriams ir ki- tiems, kurie nedalyvavo arbi- tracijos, jis nustatė algą \$1 į val., kuomet patis kontraktoriai rengiasi jiems siulyti \$1.10.

Darbininkai yra labai nepa- tenkinti tuo teisėjo Landis nuo- sprendžiu ir atsisako patis vieni viršininkai jį priimti. Jie at- siklausia visų narių ir tik tada duosią savo atsakymą. Bet vei- diausia darbininkai griežtai at- sisakys priimti tokį nuosprendį. Tad gal vėl reikės užvesti de- rības ir gali kilti net streikas, nors nuosprendis yra verstinas abiem pusėms.

Kontraktoriai, žinoma, yra labai patenkinti ir pranašauja sau gerus laikus.

Auksinai dar neina brangyn

Iš pirmesniųjų metų galima matyti, jog Vo- kietijos markės ir Lietuvos auksinai atpinga va- sarą ir rudenį, o pabrangsta žiemos laiku. Kol- kas taip yra ir šiais metais, ir dabar vasarą auksinai yra labai atpigę. Todėl dabar yra geriau- sias laikas pinigams siųsti Lietuvon, nes už do- lerį dabar pasiūsi daugiau auksinų negu pasiū- stum žiemą.

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius yra di- džiausia lietuvių pinigų siuntimo įstaiga Ameri- koje, ir Naujienu siunčiami pinigai greičiau pa- siekia Lietuvos negu kieno nors kito. Naujienuos duoda pilną garantiją už pinigų siunčiamus perlaidomis ir duoda paprastas garantijas už savo čekius. Naujienuos išmaino didesnes pinigų sumas pagal pigiausio dienos kuro, koks tik yra New Yorke ar Chicagoje. Naujienuos yra korespondentu didžiausio Lietuvos banko—Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko Kaune. Nau- jienos siunčia pinigus ne tik Lietuvon, bet ir į vi- sus kitus svieto kraštus. Siųsdami pinigų, vi- suomet kreipkitės į Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrių.

NAUJIENU PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$5.00 per year in Chicago.
5c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienuos eina kasdien, (išskyrus
medelidienius). Leidžia Naujienuos
Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsakovų kainos:
Chicago — per mėnesį: \$3.00
Metams — 36.00
Pusmet — 18.00
Tris mėnesius — 9.00
Dvi mėnesius — 6.00
Vien mėnesiui — 3.00

Chicago — per nedidelį
Viena kopija — 0.03
Savaitė — 0.18
Mėnesiai — 0.75

Suvenytose valstyse, kuriose
pašto: \$7.00
Metams — 36.00
Pusmet — 18.00
Tris mėnesius — 9.00
Dvi mėnesius — 6.00
Vien mėnesiui — 3.00

Lietuvon ir kitur užsakovams:
(Atpaiginant)
Metams — \$8.00
Pusmet — 4.00
Tris mėnesius — 2.25
Dvi mėnesius — 1.50
Vien mėnesiui — 0.75

Siūlo Lietuvai uniją su Lenkija.

Kaip jau rašėme vakar,
Lietuvos delegacija dar nėra
davusi sutikimo, kad Vilnius
butų pavestas lenkų globai.
Bet derybos tarpe Lietuvos
ir Lenkijos delegatų Gene-
voje dar, matoma, tebesitę-
sia.

Išrodo, kad Lenkija turi
da ir antrą planą išrišimui
ginco su Lietuva. Lietuvai
siūloma padaryti militarę
sutartį su lenkais, o taip pat
ir sujungti Lietuvos ir Len-
kijos užsienio politiką.

Pasak "New York Times"
korespondento Genevoje,
pirmutinis pasiūlymas buvo
toks, kad, lenkams įsivėlus
į karą su kuo-nors, Lietuva
turi padėti jiems, jeigu tokį
paliepimą duos Tautų Są-
junga. Vėliau tas pasiūly-
mas tapo pakeistas tokioje
prasmėje, kad Lietuva pati
spręstų, ar ji turi eiti pagal-
bon lenkams, ar ne.

Kas dėl užsienio politikos
suvienijimo, tai lenkai pra-
džioje reikalavo, kad Lietuva
nedarytų jokios sutarties su
užsieniu be lenkų pritarimo.
Paskui šitas reikalavimas
tapo sušvelnintas.

Augščiaus paminėtojo
laikraščio korespondentas
nepasako, ar tos derybos ei-
na oficialiai, ar "privatiu"
keliu, tarp atskirų Lietuvos
ir Lenkijos delegacijų narių.
Bet augščiaus paduotieji len-
kų pasiūlymai ir nusileidi-
mai rodo, kad kokios tai de-
rybos eina.

Trumpa šitų derybų pras-
mė yra ta, kad lenkai sten-
giasi įtraukti Lietuvą į "uni-
ją" arba, kitaip sakant, pa-
daryti Lietuvą priklausoma
nuo Lenkijos. Kad to atsie-
kti, lenkai gal neatsisakytų
atiduoti Lietuvai Vilnių. O
lenkų sėbrai Tautų Sąjun-
goje, be abejonės, remia ši-
tas lenkų užmačius ir daro
spaudimą į Lietuvos delega-
ciją, siūlydami jai priimti
Lietuvą Tautų Sąjungon,
jeigu Lietuva susidės į uni-
ją su lenkais.

Taigi šioje valandoje Lie-
tuvos delegacija stovi prieš
du lenkų pasiūlymu: arba
kad Lietuva paliktų nepri-
klausoma, bet Vilnius tektų
lenkams; arba kad Lietuva
sujungtų su lenkais ir Vil-
nius tektų Lietuvai.

Nėra reikalo čionai aiškin-
ti, kad tuodu pasiūlymu,
kaip vienas, taip ir antras,
yra netikė. Katras jų yra
blogesnis, sunku net pasaky-
ti. Reikia tikėtis, kad Lie-
tuvos delegacija juodu abu
atmes.

Paslaptinė siela

A. P. Čechov.

Pirmos klesos coupe.
Minkštoj kedėj, apmuštoj
mėlynu pliušu, rimo pusiau
prigulus daili moterėlė. Brangi
vėdykla braška jos virpančioj
rankoj, pince-nez nuolat nu-
puola nuo jos dailios nosytės,
sagutė ant krutinės tai pakyla,
tai nusileidžia tartum valtis
vilnyse. Ji sėjus. Priešais ją
kedėj sėdi rėdybos ypatingų
reikalų valdininkas, jaunas pra-
dedantis rašėjas, talpinęs rė-
dybos žiniose smulkias apysa-
kas arba kaip jis pats jas vadi-
na, "novelės" iš turėjų gyvenim-
mo. Jis žiūri jos veidui, žiūri
atdžiai, žinovo žvilgsniu. Jis
daboją, tyrinėja, gauda šitą ek-
scentrišką, paslaptinę esybę,
supranta ją pažįsta. Jos siela,
visa jos dvasia pas jį lyg ant
delno.

— O, aš suprantu jus! — sa-
ko rėdybos ypatingų reikalų
valdininkas bučiuodamas jos
ranką arti brastelės. — Tams-
tos jautri, atsiliepianti siela
jieško išiegos iš paimniavos...
Taip! Kova baisi, miltžiniška,

bet... neluodė! Tą patį išėsi
pergalėtoja! Taip.

— Aprašykite mane, Volde-
mare! — prašo moterėlė, liud-
nai šypsodama. — Mano gy-
venimas taip pilnas, taip įvair-
us, taip margas... Bet svarbiau-
sia — aš esu nelaiminga! Aš
esu auka Dostojevskio skony...
Bet Parodykit pasauliui mano sie-
lą, Volde-mare, parodykit tą
vargšę sielą! Jūs esate sielos
žinovas. Nepraslinko nė valan-
da laiko, kai mudu sėdime
traukinyje ir kalbame, o jūs jau
supratote mane visą, visą!

— Kalbėkit, maldauju jus,
kalbėkit!
— Klausykite. Gimiau aš ne-
turtingo valdininko šeimoje. Tėvas
geras, protingas žmogus, bet...
laiko ir apystovų upas...
suprantate, aš nekaltau savo
nelaimingą tėvą. Jis gėrė, ka-
ziravo... ėmė kyšius... Motina
gi... Bet ką čia pasakoti! Var-
gas, kova už duonos kąsnį, at-
jautimas savo menkumo... bet,
nereikalaikite iš manęs visa
tai prisiminti! Man pačiai teko
skinti sau takas... Iškraipytas
mokyklos auklėjimas, paikių
romanų skaitymas, panyštės
klaidos, pirmoji baili meilė...
O kova su aplinkybėmis? Baisi-
u! O abejonės? O kančios ge-
mančios nepasitikėjimo gyve-
nimu, savimi? Ak! Jūs esate
rašėjas ir pažįstate mus, mote-
ris. Jūs suprasite... Mano nelai-
mei, aš esmi apdovanota plačia
prigimtimi... Aš laukiau lai-
mės ir dar kokios! Aš troškau
buti žmogumi! Taip! Buti žmo-
gumi — štai kame regėjau aš
savo laimę!

— Stebėtina! — garsiuojas (?)
rašėjas bučiuodamas ir alkūnę
prie brastelės. — Ne jus bučiuo-
ju, sužavėtoji, bet žmonijos
kančias! Atmenate Roskolni-
kovą? Jis panašiai bučiuavo.
— O Volde-mare! Man reika-
linga buvo garbė... užimas, žy-
bėjimas, kaip kiekvienai —
kam tatau slėpti? — gausiai
apdovanotai ypatai. Aš troškau
ką-tai nepaprasto... nemoteriš-
ko! Ir štai! Ir štai... pasisuko
man pakelį turtingas senis —
generolas... Supraskite mane,
Volde-mare! Juk tai buvo pasi-
aukavimas, laimės išsižadėji-
mas, supraskite! Aš negalėjau
pasielgti kitaip. Aš padariau
turtinę šeimyną, ėmiau ke-
liauti, teikti žmonėms labą. O
kaip aš kentėjau, kaip nepake-
liami, niekšiška! — šlykštūs bu-
vo man to generolo glamonėji-
mai, nors, reikia pripažinti, sa-
vo laiku jis narsiai kariavo. Bu-
davo valandos... baisios valan-
dos! Bet mane stiprino mintis,
kad senis ne šiandien, tai ryto
pasimėrs, kad pradėsiu gyventi,
kaip troškau, atsiduosiu myli-
mam žmogui, tapsiu laiminga.
O aš turiu tokį žmogų, Volde-
mare! Dievas mato, turiu!

Ponia sėjusios mosikuoja
vėdykla. Jos veide pasirodo
verkslenanti išraiška.

— Bet štai senis mirė... Man
jis paliko kai ką, aš laisva, kaip

paukštelė. Dabar jau ir gyventi
malonu... Ar ne, Volde-mare?
Laimė barškina į mano langą.
Reikia tik įleisti ją, bet... nei
Volde-mare, klausykite, malda-
uju jus! Dabar tik atsiduoti my-
limam žmogui, tapti jo drauge,
pagalbininke, jo idealų nešėja,
buti laiminga... atsilėsiu... Bet
kaip viskas yra šlykštu, biau-
ra ir kvaila šiame pasaulyje! Kaip
viskas niekšiška, Volde-mare!
Aš nelaiminga, nelaiminga, ne-
laiminga! Ant mano tako vėl
klūts! Vėl jaučiu aš, kad ma-
no laimė toli, toli! Ak, kad jus
žinotumėt kiek kančių! Kiek
kančių!

— Bet kas gi? Kas pastoja
jums kelią? Maldauju jus, sa-
kykit! Kas gi?

— Kitas turtingas senis...
Sulažyta vėdykla, uždengia
lipšnų veidėlį. Rašėjas kumščia
paremia savo daug mąstančią
galvą, atsidusta ir žinovo-psi-
chologo išvaizda susimąsto.
Lokomotivas švilpia ir prunkš-
čia, rausla nuo leidžiančios žė-
myn saulės spindulių langelių
uždangos.

Vertė Vincas.

Skaitytojų Balsai

[Už šį laikraštį šiame skiltyje
nuomona redakcija neatsako.]

Del laisvės Lietuvoje.

Bolševistinės bei socialistinės
pakraipos lietuvių laikraščiuose
gana tankiai rašoma aštrių
išmetinimų del nebuvimo Lie-
tuvos laisvės ir del persekioji-
mų toje demokratinėje respub-
likoje susipratusių darbininkų.
Ir Amerikos lietuvių dienraštyje
"Naujienuose" (mano nuomo-
ne rimčiausias socialistinės
pakraipos laikraštis) esti del
to dalyko aštrių priekaištų. Ma-
nės nei kiek nestebina tokios
laikraščių pažios liuosybės
klausimu, nes kiekvienas doras
žmogus, be abejonės, negali
pritariti niekšingiausiai prie-
spaudai, nežūrint kas ją va-
totų, krikščionys-demokratai,
ar socialistai, arba raudoniau-
siejai bolševikai-komunistai. Tu-
riu pažymėti, kad ir aš pats
principaliai esu grieštai prie-
šingas netik mirties bausmei ir
politinių prasikaltėlių mušimui,
betgi nemažiau esu priešingas
ir prieš įtartųjų areštus ir lai-
kymus nekaltų žmonių kalėjim-
uose. Tokius dalykus aš laiku
visai neleistinai, kaip po-
grieštai prieštaraujančius žmo-
giskumo ir doros dėsniams.

Laisvė pačioje savo esybėje
yra tai visubrandžiausia pasaulio
žmonijos gyvenime daiktas. Gi
visas dalykas tik tame, kad to-
ji taip visų garbinamoji laisvė
ligi šios dienos dar tebėra ne-
gimusi, ir nėra rimtų įrodymų
jos susilaukti. Tą aš drįstu tvir-
tinti gerai įsigilindamas į gyve-
nimo tikrąybę, pilną kruvi-
niausių kerščių ir šlykščiausių

neapykantos. Žmonijos gyveni-
mo faktai aiškiai aiškiausiai liu-
dija, kad visi ligšioliniai lais-
vės garbintojai garbino ją tik
žodžiais, bet savo darbais jie tą
laisvę po kojų trypė.

Išliko, laisvės skydu dang-
styti mėgsta visokių partijų,
pažiūrų bei įsitikinimų žmonės,
mat kalbėti ir rašyti apie lais-
vę yra visai lengvas dalykas;
bet pildyti ją visai kas kita. Ir
matome, kad visi tos laisvės
garbintojai kiekvienas savotiš-
kai supranta ir ją pildo, kad
tiesiog negalima nei suprasti,
kur ji prasideda ir kur baigia-
si. Krikščionys kalbėdami apie
laisvę net ramstosi Kristaus
mokslu ir Dievo prisakymais,
tečiau tikrąybėje užmirši Kri-
stų ir Dievo įsakymus pritaria
mirties bausmei.

Komunistai žodžiais yra did-
žiausi laisvės, lygybės, brolybės
bei teisės skelbėjai, o savo
praktikoje jie tą laisvę, lygybę
ir brolybę visai po kojų pamy-
nė ir apspaudė. Juk niekam
ne paslapis, kad jie garsiai šu-
kaudami apie laisvę, savo val-
stybėje žodžio ir spaudos lais-
vės visiškai panaikino, o netin-
kamus sau žmones baudžia mir-
timi be jokio teismo, čerzvičai-
kos agentų nuožūra ir jų nu-
sprendimu. Jie savo raudonąjį
terorą teisia, kad tai esanti to-
kia proletariato diktatura, ne-
paisydami, kad patys proletariai
daug sykų yra jiems į akis pa-
sakę, kad tai visai ne darbinin-
kų diktatura, o tik komunistų
partijos beribė savvalia.

Apie socialdemokratų kaip
jie pildo liuosybę daug ko pa-
sakyti negaliu, kadangi jų val-
dymo sistemos tuo tarpu patir-
ti neprisėjo. Gruzijoje, kur
trupą laiką valdė socialdemo-
kratai, rusų komunistai skūz-
davo, kad juos ten persekioja.
Taigi dabar klausimas, į kurį
norėčiau susilaukti atsakymo:
Kas gi tokie yra pasaulyje da-
bar tikri liuosybės pildytojai?

O apie Lietuvą, teisingai pa-
sakyti, nors ten pilnos laisvės
ir nėra (kurios turbūt negali ir
buti), bet palyginamai vis tik
yra daugiau negu kur kitur.
Čia didesnė ir žodžio laisvė ir
spaudos. Socialdemokratai lei-
žia savo laikraštį, kuriame kar-
tina parašoma ir apie žvalgybi-
ninkų mušimus susipratusių
darbininkų ir t. t. Mirties baus-
mių, rodosi, kad viso labo karo
lauko teismo nusprendimu ligi
šiul sušaudyta 6 komunistai ir
bene tiek pat tikrų pėšikų už
išplėšimą Aleksoto sandėlių.

Tokioje pat Latvijoje, kaip
žinoma, daug mažiau yra lai-
vės ir daugiau buvo mirties
bausmių. Įdomu būtų žinoti
kiek nubaudė mirtimi Rusijos
komunistai, kurie žodžiais yra
vienintėliai pasaulio išvaudo-
tojai ir brolybės bei teisės skel-
bėjai? Turiuosi, kad ir patys
žudytojai nesugebėtų patiekti
tikros statistikos nužudytų savo
"priešių", kadangi, kaip žinoma,
ten nemažai yra nužudytų žmo-

nių be jokios atskaitos. Taigi
laisvę žiūrėti reikia be padidin-
tų stiklų, bet kaip su ja žaid-
žia ištikrųjų vis jos garbinto-
jai.

Tikroji laisvė pasaulyje te-
galės įsikūnyti tada, jei žmo-
nių išsitobulinimas pasieks to-
kio augšto laipsnio, kada kiek-
vienas gyvas žmogus taps lais-
vas ir nebeturės įgimto palin-
kimo daryti tai, kas jam pa-
čiam yra negera. Prie dabarti-
nio žmonių susipratimo ir jų
tobulumo, kada žmonija yra
tik tiek teiprebendusi, kad žo-
džiais garsiai šaukia apie liuosy-
bę, brolybę ir lygybę, ir tuo
pačiu laiku viens kitą plėšia ir
žudo, yra ne kas kita kaip tik
savjonė apie liuosybę ir išme-
tinėjimas vieni antriems tų pa-
čių prasižengimų.

— Pet. Klimka.

L. S. Sajungoje

DEL L. S. S. 34 KUO-
POS SIULYMO.

L. S. S. Pildomasai Komite-
tas savo posėdy, rugpjūčio 16,
1921, pasitaręs del L. S. S. 34
kuopos siūlymo, "kad būtų ga-
lima sumažinti mėnesinį mo-
kestį — vietoj 50 centų nors
kiek mažiau," suranda, jogei
1. Siūlymas yra netikslus,
nes nepasako kokie tie mokes-
niai turėtų būti;
2. Tuo tarpu ir pati Socia-
listų Partija savo nariams yra
antdejęs mokesnių — po 50
centų mėnesiui;

3. Jeigu L. S. S. ir nutartų,
kad jos nariai turėtų mokėti ma-
žiau, tai toks tarimas mūsų or-
ganizacijai naudos neneštų: ji
arba turėtų pasilaikyti aukomis
ar dar didesnės skolas bristi.
Pildomasai Komitetas tečiaus
nenori nė vieno nė kito.
Visa tai turėdama omeny
Pildomasai Komitetas todėl nu-
taria: šita L. S. S. 34 kuopos
siūlymą padėti archyvan.

L. S. S. Pildomasai Komitetas.
L. S. S. Pild. Kom. to Sekretoris.
Rugpjūčio 16, 1921.

Ketina gintis.

Vilnius dabar išrodo naujai
vietomis aptvertas; aplinkui ma-
tyt nauji apsigynimui apkasai.

SPAUDOS SDARBAIS

GRAŽIAI
ATLIEKAMI

NAUJIENŲ nspaustuvej

European American Bureau
Fabianus ir Mickiewicz
vedėjai
Buva A. Petraitis ir S. L. Fabianus
Siuntimas pinigų, laiva-
kortės, pasportai ir tt.
NOTARIJUSAS
Real Estate, Paskolos,
Insurance ir tt.
809 W. 35th St., Kamp. Halsted St.
Tel.: Boulevard 611.
Val.: 9 iki 6 kasdien
Vak.: Utar. Ket. ir Sub. iki 9 vak.
Ned.: iki 3 po pietų.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. 22nd St., kėrtė Leavitt St.
Telephone Canal 2552.
Valandos: 4 iki 6 po piet., ir nuo
7 iki 9 vakare.
Veda visokias bylas, visuose
teismuose. Elzeminavo Abstrak-
tus, ir padirba visokius Dokumen-
tus, perkant arba parodo, Lo-
tus, Namus, Farmas ir Biznius.
Skolina Pinigus ant pirmo morge-
čiaus ant lengvų išlygų.

Tel. Randolph 2898
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurinėje
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų
Panašėlis iki 8 vakare.
Namų Tel.: Hyde Park 8895

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St. Room 524
Tel. Central 6899
Vak.: 812 W. 33rd St., Chicago
Tel. Yards 4681.

S. W. BANES
ADVOKATAS
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Reister Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3214 S. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 vak.

Tel. Haymarket 3669
JOSEPH W. GRIGAL
Lietuvis Advokatas
Kambaris 306, Home Bank Bldg.
Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves
Ofiso val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7
iki 9 vakare.

J. P. WAITCHES
LAWYER Lietuvos Advokatas
Dienomis: Room 511 —
127 N. Dearborn St.
Tel. Dearborn 6096
Vakara: 4509 S. Ashland Ave.
Tel. Yards 1053

Phone Boulevard 6301
ANTANAS GREDSKA
Generalis
Kontraktoriai ir
budavotojas.
Budavojame ir taisome.
1401 W. 47th St., Chicago.

DR. A. MONTVID
Lietuvis Gydotojas ir Chirurgas
25 East Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto.
Telephone Central 3862
1824 Wabansia Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakare
Rezidencijos tel. Kedzie 7715

Telephone Boulevard 6052
Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 9 iki 9 val. vaka-
re. Sėdrom 9 v. ryto iki 12. Va-
kara: 6-9. Nedėl. pagal sutarimo.
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Phone Boulevard 491
ASHLAND JEWELRY
MUSIC STORE

Deimantai,
Laikrodžiai,
Auksybė, Co-
lumbijos Grafo-
nolas ir lietuvi-
ski naujausi re-
kordai.
4537 S. Ashland
Av., Chicago, Ill.

New Peoples Electric Co.
(Not Inc.)
L. DAMBROWSKIS
savininkas
1711 W. 47th St.
Tel.: Yards 413
Tarpe Hermitage ir Paulina.

Suvedame dratus
ir suvedame fixtu-
ros ir 6 kambarių
namą už \$69.00.
Persitiktinimui
kreipkitės pas
mus arba telefo-
nuokite, o mes su
teiksime apkalina-
vimą. Darbą vi-
suomet gvaran
tuojame.
Taipgi, laikome
elektr. įrankių
krautuvę ir taisome viską namieje.
Musų kainos prieinamos.

A. SCHNITZLER

Vertė K. A.

Galvotojo Pati.

(Tėsinys)

Jeigu dabar ji būtų man pasakiusi: važiuo-
kime kartu į svetimą šalį ir pasilikime ten ant
amžių, aš butau sutikęs. Mes plaukėme išleng-
va, menkutis vėjelais glamonėjo mus, — skaistus
dangus buvo viršų, aplinkui mūsų žibėjo van-
dens paviršius. Ir man rodėsi, kad tai yra iškil-
minga kelionė, kad mudu esava karališka pora, ir
kad visos senosios mudviejų buties apystovos
pranyko.

Po kiek laiko mes galėjome įžiūrėti saloj ma-
žus namukus, baltą bažnyčią ant kalnelio, kuris
tesėsi visa pakrante. Prie kranto pasirodė maži
žvejų laivukai; kai kurie jų tingiai plaukiojo.
Friderikės žvilgsniai visą laiką buvo nukreipti į
salą, bet ji nematė salos. Už kokios valandos mes
įvažiavome į prieplauką, kuri buvo apsiausta me-
diniiu tiltu. Delei to reginys buvo toks, tarytum
mes įplaukėme į prūdą.

Keli vaikai stovėjo ant tilto. Mes išlipome
iš laivuko ir išlengvo pradėjome eiti pajuriu. Vai-
kai iš pradžių sekė mus, bet paskui atsiliko. Vi-
sas kaimas gulėjo priešais mus. Geriausiame at-

vėjy jame buvo galima priskaityti dvidešimt
namų, kurie buvo išmetyti aplinkui. Mes beveik
grimdome tamsiose smiltyse, kurias prinešė čia
vanduo. Vienoj vietoj buvo ištempti džiovinimui
tinklai. Kelios moterys sėdėjo prie durų ir taisė
tinklus. Praėjusiu da kokį šimtą žingsnių mu-
du pasilikova vienuodu. Mudu atsidūrėva ant tako,
kuris vedė nuo namų tiesiai į šviturį. Po kairei
nuo mūsų už siauros juostos dirbamos žemės,
gulėjo jura. Po dešinei laipsniškai kilo kalnas,
kurio pačiu kiauuriu ejo takas į bažnyčią. Vis-
kas saulės buvo apšviesta ir visur viešpatavo pil-
niausi tyla. — Mudu nieko nekalbėjova. Aš ne-
jaučiau jokio noro kalbėti. Man buvo nepaprastai
malonu eiti šalip jos tylumoje.

Bet ji pradėjo kalbėti.
"Lygiai savaitė tam atgai!" — tarė ji.
"Na?"
"Aš da nieko nežinojau... visai nieko nežino-
jau, kur važiuosiu."
Aš nieko neatsakiau.
"Ak, kaip gera", sušuko ji ir sugriebė mano
ranką.
Aš jutau, kad mane traukia į ją: man nepa-
prastai norėjosi paimti ją į glėbį ir bučiuoti jos
akis.

"Taip?" paklausiau aš tyliai.
Ji tylėjo ir po senovai buvo rimta.
Mudu priėjoja namuką, kuris stovėjo šalip

švitorio; čia baigėsi kelias. Mudviem reikėjo pa-
sukti. Siaurutis takas ejo į gan statų kalną. Aš
svyravau.

"Eikiva", tarė ji.
Dabar, kada mudu ejoja taku, visą laiką
mudu matėva bažnyčią. Mudu artinovo į ją. Bu-
vo labai šilta. Aš antdėjau ranką ant Friderikės
kaklo. Jai reikėjo glaustis į mane, kad nepasli-
dus. Aš paliečiau ranką jos įkaitusį veidą.
"Kodel mes nieko apie jus negirdėjome?" ne-
tikėtai paklausė ji; "ypač kodel nieko nepraneše-
te man", pridūrė ji pažvelgusi į mane.
"Kodel", pakartoju aš nustebusiai.
"Na, žinoma!"
"Kaip gi aš galėjau?"
"Taip, delto," tarė ji. "Ar jūs buvote iš-
žeidę?"
Aš buvau per daug nustebintas, kad galėjus
ką nors atsakyti.
"Na, kaip jūs visa tai sau išaiškino?"
"Kaip aš sau..."
"Nagi... ar jūs visai jau užmiršote?"
"Žinoma, atsimenu. Bet kodel jūs dabar kal-
bate apie tai?"
"Aš jau senai norėjau paklausti jus", — ta-
rė ji.
"Na, kalbėkite", atsakiau aš, labai susiju-
dinęs.

"Jūs paskaitėte tatau kaprizu, — o, žinoma!"
greit pridėjo ji, pastebėjusi, kad aš noriu suneigti
tai: "bet aš sakau jums, jokio kaprizo nebuvo.
Aš daug iškentėjau tą metą, daug daugiau negu
galima sau prileisti."
"Kokį metą?"
"Na... kada jūs pas mus... Kam da jūs klaus-
siate? — Iš pradžių aš pati... Bet kam aš tai pa-
sakaju jums?"
Aš greit pasitvėriau jos ranką.
"Tęskite... Prašau jus, juk aš jus myliu."
"Ir aš tave", staiga sušuko ji; paėmė mano
rankas ir ėmė jas bučiuoti.
"Aš prašau tavęs, papasakok man daugiau",
pagalios, prabilau aš: "viską, viską..."
"Iš pradžių aš sakiau sau: jis vaikas... aš my-
liu jį motinos meile. Bet kada pradėjo artintis ta
valanda, kuomet jūs turėjote išvažiuoti..."
Ji valandėlei sustojo, paskui vėl tęsė:
"Ir ant galo ta valanda užstojo. — Aš nenor-
ėjau eiti į tave. Bet nežinau, kas mane į

Nauji Drabužiai per brangiai atsieina

Peržiūrėk savo senus drabužius
ir duok juos išvalyti, išprosyti
bei nudažyti ir mes padarysime
kaip naujus.

Mes sutaupinsime jums pinigų

Užlaikome geriausius kriaučius
visame mieste taisymui ir at-
naujinimui drabužių.

MICHIGAN CLEANERS

3511 So. Halsted St.

Telephone: Yards 436.

Isteigta 1898.

Didelės Prakalbos

— IVYKS —

Pėtynčios ir nedėlios vak. Rugs. 9 ir 11, '21

Pradžia 8 val. vakare.

BROLIŲ STRUMILU SVETAINĖJE

107-ta gat. ir Indiana Ave., Roseland, Ill.

Ižanga veltui.

Kolektos nebus.

Bus geri lietuviški ir angliški kalbėtojai. Kalbės apie svarbius gyvenimo reikalus. Taipgi bus geras olandų choras. Prie to dar bus ir solo su kitiems gražiais pamarginimais. Užviečiame visus lietuvius ir lietuviškas atsilankyti.

— Komitetas.

DIDELIS ATIDARYMAS

CASH WHITE MARKET

Mėsa, žuvis ir groseris

828-828 1/2 W. 31 St.

Bus pradavinėjama retail ir wholesale kainomis. Meldžiame atsilankyti ir pamėginti mūsų tavyrų.

Atsidarys Ketverge, Sept. 8, 1921.

Mėsa:		Žuvis:	
Pork Chop	29 1/2c.	Geriausios šviežios Holland	5c.
Pork Roast	21 1/2c.	paprastos silkės	3c.
Švieži šonkauliai	11 1/2c.	Geriausios serdinkos	30c.
Neck bones	3 1/2c.	paprastos	6c.
Groseris:		Salmon didelis kenas	15c.
Cukrus	6 1/2c.	Salmon mažas kenas	10c.
Tomačių didelis kenas	15c.		
Tomačių mažas kenas	10c.		
Kava	sv. 25c.		
2 šmotai Fells Snap mulas	11c.		

Bus daromas išpardavimas kojų dieną ant visokių tavyrų. Meldžiame telefonuoti Boulevard 9816 ir paklausti mūsų kainų, dėl restorano, lunch ruimių ir visokių bankietų.

ASHLAND DENTISTS

Gera sveikata, reikiama ilga gyvenimą. Prasti dantys, reikiama vidurių neveikimą ir silpną sveikatą. Prasti patysiti "plates" ir "bridges", reikiama prasta maisto virinimą ir perdegimą pilvo. Gvaratuojaime, kad galėsi kramtyti kietesnius maisto su mūsų uždėtomis "plates".

SPECIALISTAI

Plates ir Bridges

Dantis ištraukiami be skausmo
Atdara vakarais ir nedėliomis.
Tel.: Blvd. 9660

1553 W. 47th St., kampas So. Ashland
Klauskite Dr. Vaitush

Dr. Vaitush, O.D.

Lietuviai Akių Specialistas

Palengvins akių įtempimą, kuris esti, priežastimi galvos skaudėjimo, svaigulio, akių ap-
temimo, nervotumo, skaudamą
akių karšči, atitaiso kreivas
akis, nuima kataraktą, atitaiso
trumparegystę ir toliaregystę.
Priešak atitaiso akinius. Vi-
suose atsitikimuose egzamina-
vimas daroma su elektra, paro-
danti mažiausias klaidas. Spe-
cialė atyda atkreipia į mo-
kyklos vaikus.

Valandos nuo 12 iki 8 vaka-
re. Nedėliomis nuo 10 ryto
iki 1 po piet. 1553 W. 47th St.,

ELEKTRA

šviešas ir patogus suvedama į senus ir naujus namus, taipgi
dirbtuvės. Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.

A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892 Chicago, Ill.

John Ruskin

BEST AND BIGGEST CIGAR

Daugiau rukysį juos — labiau mylėsi.

Reikalauk mūsų dovano katalogo No. 4.

L. LEWIS CIGAR MFG. CO., NEWARK, N. J.

Didžiausia nepriklausoma Cigarų dirbtuvė

CHICAGOS :: ŽINIOS ::

GATVEKARIŲ KOMPANIJOS PELNAI.

Reikalauja penkių centų
karferio.

Šiais metais Chicago gatve-
karių kompanija prisiplėšė di-
džiausių pelnų savo istorijoje.
Pelnai tapo suplesti lupant po
aštuonis centus už karferius.

Keturios kompanijos, suda-
rančios gatvekarių linijas, įtei-
kė raportą Illinois komercijos
komisijai. Raportas rodo, kad
kompanijų pelnai bėgiu pasku-
tinių septynių mėnesių viršija
pelnus tokių pat laikotarpių
nuo 1907 metų.

Miesto viršininkai kreipia do-
mę į tą faktą, kad kompanijos
prisilupo pinigų nežiurint su-
mažėjimo pasażierių skaičiaus
ačiui nedarbui. Sulig rapor-
to operuojami pelnai siekia \$8-
512,515 nuo sausio iki rugpiu-
čio šių metų. Tai reikią \$100-
000 daugiau mėnesį, negu 1916
ir 1917 metais. Skaičius pasa-
žierių keliausių gatvekariais
laiku minėtų septynių mėnesių
siekia 435,406,774, arba virš
dviejų milijonų dienų.

Pinigių suma, sumokėta pasa-
žierių (po aštuonis centus kar-
feri) siekia \$34,832,253.92. Per-
viršis sumokėtas virš penkių
centų karferio siekia \$12,720-
000. Aštuonių centų karferai
neša kompanijoms \$60,000
daugiau pelno kasdien, negu
penkių centų karferai pirmiau.

Nežiurint tokių milžiniškų
pelnų, čia gandai, kad kom-
panijos tariai nukapoti algas
savo darbininkams. Majoras
Thompsonas sako, kad tai vi-
sa suglaudas daigant reikią
neuzilgo miesto laimėjimą —
sugrąžinimą penkių centų kar-
ferų. Thompsonas tvirtina tai
turėsią įvykti dar prieš Kalė-
das.

SAUZUDYSCIŲ SKAIČIUS AUGA.

Tai karo pasekmės.

Chicago sveikatingumo de-
partamentas pasakėb praneši-
mą, kuriame sakoma, kad Chi-
cago bėgiu pastarųjų aštuonių
mėnesių sauzudySCIŲ nušimtis
žymiai padidėjęs. Raporto da-
viniai rodo, kad šiais metais čia
įvyko 215 sauzudySCIŲ prieš 138
pereiniais metais. Reikią sau-
zudySCIŲ skaičius padidėjęs 67
nuošimčiais.

Sveikatingumo departamento
viršininkai sako, kad tai iš di-
dėsios dalies esančios karo pa-
sekmės. Sugrįžusieji iš karo
lauko kareiviai esą protiškai ir
fiziškai pažeisti. Prie to da rei-
kiv pridėti ir sunkias ekonomi-
nes gyvenimo sąlygas.

TRYŠ LIETUVIAI BAIGE HOFFMANO MOKYKLĄ.

Rugsėjo 4 dieną Sabin School
Auditoriume buvo baigtuvės
High School skyriaus Hoffma-
no mokyklos. Baigė iš viso 40
mokinį, jų tarpe ir trys lie-
tuviai: Antonetė Simanavičiūtė,
Jonas Chasna ir K. J. Semaš-
ka. Pirmieji du yra chigagie-
čiai; K. J. Semaška čion atvyko
iš Rochesterio, N. Y., mokinis.
Rochesteriečiams jis yra gerai
žinomas, nes darbavosi progre-
syvishose organizacijose, taipgi
ir organizavime rubsiuvių
Amalgamų unijos.

Programas buvo gražus, pa-
margintas kalbomis, dainomis,
linkėjimais ir t.t. Buvo dalina-
mi diplomai baigusiesiems moks-
lą. Žmonių buvo labai daug su-
siriņkę.

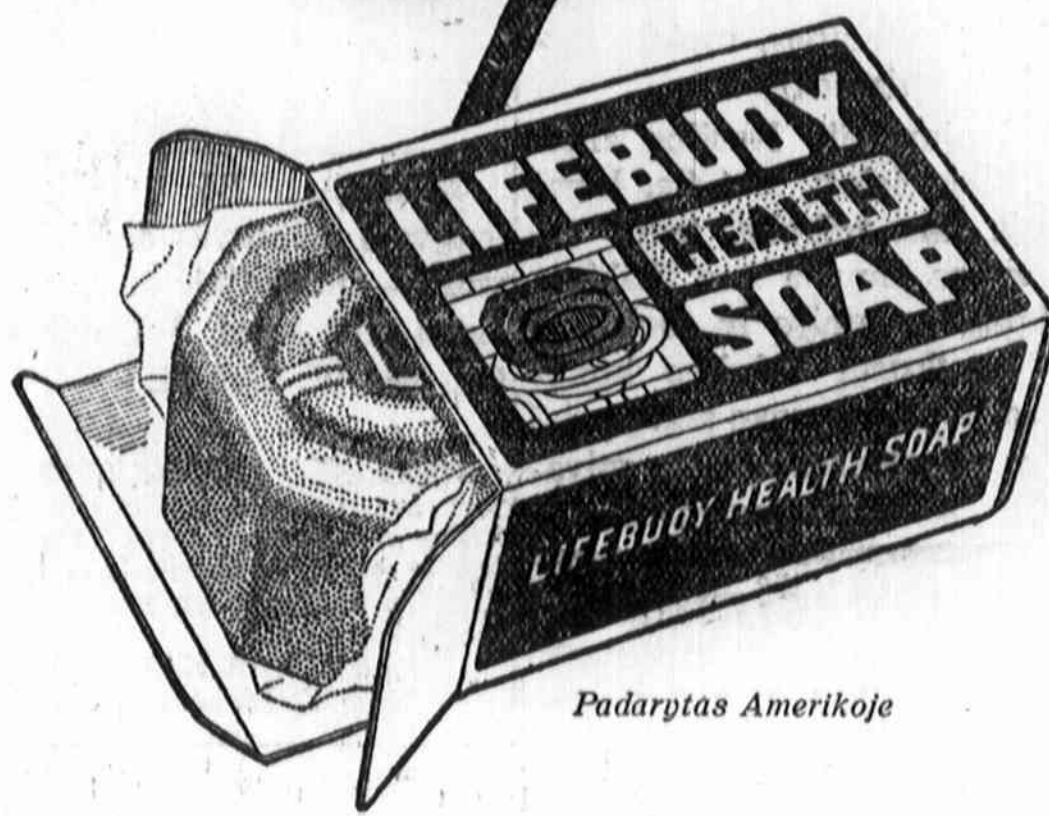
340,000 mokinių užsiregistravo.

Pereitą utarninką, atsidarius
pirmosioms viešosioms mokyk-

Priimnas sveikas Life-
buoy muilo kvapas pra-
nyksta po prausimosi —
bet palieka smagų jauti-
mą savo vieton.

Tai yra vienas iš Lifebuoy
stebėtinų kokybėk.

Ižymus RAUDONAS
šmotas.

Padarytas Amerikoje

Tel. Monroe 2304

DR. W. F. KALISZ

Specialumas: Moterų ligos ir Chirurgija.

1145 MILWAUKEE AVE.

CHICAGO.

Severa's Regulator

(Severo Regulatorius). Kuris yra
rekomenduotas dėl gydymo tu ypa-
tingų nusilpėjimų, netvarkų ir ne-
reguliarškumų, kuriomis moterys
kenčia. Gaukite pas sava Apie-
koriaus šlaiden.

Prake \$1.25.

W. F. SEVERA CO.
RAPIDS, IOWA

ORKESTRĄ--BENA

Parupina visokiems
reikalams
J. BALAKAS
1414 So. 49th Court
Cicero, Ill.
Tel. Cicero 2316

loms, tą pačią dieną užsiregis-
travo apie 340,000 mokinių.
Numato, kad su šios savaitės
pabaiga skaitlinė sieks artį 440-
000 mokinių.

Superintendentas Mortenson
sako, pasidariusius surasti rei-
kiamą skaičių mokytojų.

Vabalų Kliubas laimėjo.
Harry M. Fisher, apskričio
teismo teisėjas, išdavė laikiną
indžionksną prieš South par-
ko komisinerius, kurie drau-
dė piliečiams susirinkti Wash-
ingtono parko padiskusuoti.
Tęks komisinerių elgesis ta-
po pažebotas. Vadinasi jie lui-
mėjo.

Teismui liudyta, kad kliubas
gyvavęs per 31 metus ir visu-
met laikydavęs tvarkingus susi-
rinkimus.

Lietuviai pašautas.

Jonas Kalutis, lietuvis, 40
metų amžiaus, gyvenantis 3240
So. Morgan gatvės, pavojingai
pašautas. Jo sesuo, Ona Mücke-
vičienė, kuri gyvena kartu su
juo, atrado jį utarninke gulintį

(Tąsa ant 4-to pusl.)

KENTĖJO

ŠEŠIS METUS

Ponia Stoll pasakoja mo-
terims kaip atrado pasiliuo-
savimą nuo skausmo.

Philadelphia, Pa. — "Kentėjau
skausmą kas mėnu per šėsis metus,
vemdavau pirmas
dvi dienas ir nega-
lėjau dirbti. Buvo
skaičiusi juos kny-
gelį apie Lydia E.
Pinkham Vegetab-
le Compound ir
naudojau gyduolę
su užsiganėdinimo
pasekmėmis. Esu
akuserka ir pata-
riu Vegetable Com-
pound savo drau-
gėms ir dukterims
naudoti jį. Galite
faktus kaip paliudijimą." — Mrs.
Louise Stoll, 609 W. York St., Phila.,
Pa.

Tai ne natūrališka yra kentėti mo-
terims, kaip kad darė Ponia Stoll
ir devyni iš dešimties atsitikimų yra
priežastis sugrįvimas, netvarkumas
sistemos, kuriuos Lydia E. Pinkham
Vegetable Compound išgydo, kadangi
jis veikia natūraliai atitaiso.
Kiekviena moteris serganti mėš-
lungiu, galvos skaudėjimu, nervišku
alpinu, strėnų skaudėjimu arba ku-
rios baisiai skausmų kankinama silp-
nyn čina, turi pasinaudoti Ponia Stoll
patyrimu ir iš mėginti Lydia E. Pink-
ham Vegetable Compoundą.

DR. HERZMAN IS RUSIJOS

Persikėlė nuo 3412 So. Halsted St.
po No. 3313 So. Halsted St.

Gerali Lietuvos žinios per 23
metus kaip patyręs gydytojas, chi-
rurgas ir akuserka.

Gydo aštrias ir chroniškas ligas,
vyrų, moterų ir vaikų, pagal nau-
jausias metodus X-Ray ir kitokias
elektros priemates.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W.
18th St., netoli Fink St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų,
ir nuo 6 iki 8 vakarais.

Dienomis: Canal
3110 arba 857

Naktimis: Drexel
960 - D. 2-10

GYVENIMAS: 3313 S. Halsted St.
VAL. 9—10 ryto ir 8—9 val. vak.

T. Pullman 6432
A. SHUSHO
AKUSERKA
Turis patyrimą
moterų ligose; ru-
pinstingai prižiū-
tiu ligone ir kudi-
kų laike ligos.
1922 S. State St.
Chicago, Ill.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 15 metų

Ofisas

4729 So. Ashland Ave., 2 lubos

Chicago, Illinois.

Specialistas džiovos

Moteriškų, Vyrų ir

Vaikų Lige.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki

6 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val.

vakaro. Nedėliomis nuo 10 val.

valandos ryto iki 1 val. po pie.

Telefonas Drexel 2880

Tel. Austin 787

DR. MARYA
DOWIATT--SASS.

Katit rugėjo iš Californijos ir
val savą praktikavimą po No.

5208 W. Harrison St.

Valandos: 8—12 kasdien ir 6—9

vakaro išskiriant nedėliomis.

Canal 257

Naktinis Tel. Canal 2118

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4 po

piet. 6 iki 9 vakaro.

Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

1821 S. Halsted St.,

Kampas 18 ir Halsted St.

Tel. Boulevard 2160

Dr. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas

VALANDOS: 9—12 ryto

2—9 vakaro.

3303 So. Morgan Street,

Chicago, Ill.

Tel. Boulevard 2160

DR. C. K. KLIAUGA

DENTISTAS

1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.

kampas 18th St.

Valandos: 9—12 ryto ir 1—9 vak.

Phone Canal 257

Telefonas Pullman 856

DR. P. P. ZALLYS

Lietuvių Dentistas

10801 So. Michigan Av., Roseland.

Valandos: 9 ryto iki 12 diena

Nuo 1 po pietų iki 9 vakaro.

AKUSERKA

Mrs. A. Michniewicz
3101 S. Halsted St., kampas 31os gat.
Ofiso Tel.: Boulevard 9708.
Naktimis: Yards 8654.

Baigusi Aku-
serijos kolegi-
ją; legal prak-
tikavusi Penn-
sylvanijos hos-
pitalose. Pa-
sekmingai pa-
tarnavusi prie
gimdymo. Duo-
da rodą viso-
kiosse ligose
moterims ir
merginoms.

DR. A. R. BLUMENTHAL

Akių Specialistas
4649 S. Ashland Ave.
Kampas 47th St.

Dienoms, 9 ryto iki 9 vak.

Ned. 10 iki 12 pietų.

Tel. Boulevard 6487

DR. M. T. STRIKOL'IS

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas

People Teatro Name,

1616 W. 47th St., Tel. Boul. 160

VALANDOS:

8 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 ryto

Res. 2914 W. 43rd Street

Telephone McKinley 263

Telephone Yards 5832

DR. M. STUPNICKI

3107 So. Morgan St.,

Chicago, Ill.

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto

ir nuo 5 iki 8 vakaro.

Telephone Van Buren 294

Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas Moteriškų, Vyrų, ir

Vaikų ir visų chroniškių ligų

Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago.

Telefonas Drexel 9698

Valandos: 10—11 ryto; 2—8 po piet.

7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena.

Telephone Yards 1532

DR. J. KULIS

LIETUVIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Gydo visokias ligas moterų, vaikų

ir vyrų. Specialiai gydo lim-

(Tęsa nuo 3-čio pusl.)

lovojo pašautą. Kalutis papasakojdavo savo seserai, kad jis susiginčijęs su nepažįstamu žmogumi, kuris ir pašovęs jį. Bet ar ištikro taip buvo, nėra žinoma.

Apipilėse moterį.

Nežinomi plėšikai įsilaužė į ponios Mable G. Milligau namus, 812 Junior gatvės, ir išnešė už \$5,100 vertės auksų ir deimantų.

Bitės užmušo arklius.

Du arkliai, kuriais važiuavo darbininkas Nick Platza iš Morton Grove, apvertė bičių avilį. Įpykusios bitės užpuolė arklius ir pradėjo gulti juos. Arkliai nuo smugio buvo priversti kirsti ant žemės. Pagalios bites pasisekė nuvyti su pagelba vandens dūdos. Pašautas veterinaras, bet jau buvo per vėlu. Po trijų valandų abu arkliai padvėsė.

"Kietas steikas". — gavo mušti.

Daniel Lexereau, 36 metų amžiaus, 1728 North Mozart gat., ėjo Gust Grannas restoranu, 2862 Milwaukee ave. ir paprašė duoti "sirtuin steiką". Gavęs ko prašė paragavo. Steikas buvo per kietas ir dėl to jis pasiskundė restoranu savininkui. Pastarasis perpykęs paėmė košėlą ir užtraukė jam per valgytus. Nuo smugio Lexereau'is išbėrė priešakiniai dantys. Lexereau persigandęs dumė gatvėn, kame tapo partrenktas automobilias. Apdužytas ir sužeistas jis tapo policijos nugabentas į namus. Grannas, restorano savininkas, tapo policijos areštuotas ir uždarytas belangėn.

Vaikėžai sumušė moterį.

Vienas iš keturių vaikėžų kalbėjosi su motere prie Koln ir 26-tos gatvių. Vaikėžas susiginčijo su motere ir patvirtinimui savo argumento trenkė į savo kumščiū ant žemės. Praeiviai pradėjo šaukti, kelti betvarę ir pasiūkė policiją. Tuo tarpu penktas vaikėžas privažiavo ir šoko gelbėti minios užpultų vaikėžų. Jie visi paėmė moterį, sėdo automobilin ir nuvažiavo. Atvažiavusi policija nieko neberado.

Jauni plėšikai areštuoti.

Engelwoodo policija areštavo jaunuosius banditus po to, kaip jie užpuolė James Lowry, 6336 So. Fairfield ave. Jie iš anksto nužiūrėjo, kad pastarasis turėjo pinigų. Apipilėse jį jauni banditai leidosi bėgti, bet policija juos sugavo. Jie yra — Elizabeth Modden devynių metų, 6024 So. Sawyer gatvės. Orlando penkių metų ir James devynių metų.

RED STAR LINE
Išplaukia kas savaitę
Pier 58-62 North River, New York
Samland New York į Spalio 15
Hamburgą
Tik 3-čia klasė
Kroonlan New York (Rugs. 17)
Zealand į (Rugs. 20)
Lapland Hamburgą (Rugs. 24)
Finland į Spalio 1

AMERICAN LINE
Mongolia New York į Spalio 20
Minnehaha į (Rugs. 22)
Manchuria į (Rugs. 24)
Tikietai į Pilsnį

INTERNATIONAL MERCHANTS
TILE MARINE CO.
116 laivų — 1,250,000 tonų.
Chicago: F. C. Brown, West. Pass.
Agent, 14 North Dearborn St.
Arba prie vietinio agento.

Lietuvių Rateliuose

"SIDLAVOS ATLAIIDAI".

Praeitą nedėdienį, įvyko Harringtono piknikas Černausko darže. Tai buvo ne piknikas, bet tikri Sidelavos atleidai. Anot to posakio: o to svieto svietelio, tai galybė dievo!

Kad ir nebudamas Harringtono kostumeriu, bet, sakau, padidomumo važiuosiu pasižiūrėti. Taigi apie pirmą val. dienos ir pabruokiau linkui 22-ros. Pasiėmaui 22-ros gatvės karą ir važiuoju, bet kol įlindau į gatvėkaro vidų, tai, bra, prakitais nuo manęs ėjo tarsi Lietuvoj rugius piaušiant. Ir nedyvai, nes didžiausi lietuvių pulkai traukė vakary link — į Harringtono pikniką. Dargi važiuojant 22-ja radome pulkus lietuvių laukiančius gatvėkaro, ir betruokiančius į minėtą vietą.

Nuvaziavus į Černausko daržą pamaciau kad "get-rich-quick" amatorių galybių galybės, gal apie 10,000. Vieni nori gauti už dyką pinigų iš Harringtono. Alus, "šaltas minkštis" buvo dalinama dykai, bet gauti nebuvo galima, nes minios apstojusios eilių eilėm. Be to lietuvių, kaip nuo senovės svetingi žmonės, vienas kitą vaišino naminės burniukėmis bei raugintais agurkais. Ir tu dviejų Dievo dovanų sumaišius daiktan kvapsyns pasidarė toks stiprus ir sunkus, kad pavėjui stovint per mylią nuo Černausko daržo labai būtų buvus pravarstu gaziinė maska. Nuo mūšino ir rukių agurkų kombinacijos kai kurie pakrūmios bedribsojo išsitiesę, tartum bambatieriai, "Paris green" apsirij. Prie gėrymių buvo ir "svencionų", kurių lietuvių kumutės apščiui turėjo. Ir kam gailėtis — juk Harringtonas duos dykai pinigų.

Mano nuomone, iš tų linksmybių neviens kuomet nors karčiai apsišverks, vieną gražią dieną pasijutęs, kad visi jo sunkiai uždirbti sutausoti pinigėliai velniop nuėjo.

— Atomas.

BRIGHTON PARK

Del Keistučio Kluibo apyskaitos.

Pseudonimas Laisvės Varpas, rašydamas Naujienų 197 numery apie Keistučio Kluibo susirinkimą, vienoj vietoj sako:

"...perskaityta knygu patikrinimo už pusę metų raportas, kuriame parodoma, kad per šešis mėnesius įplaukė \$1450.40, o išmokėta per tą patį laiką \$976.65; išlaidas nuo pajamų atėmus, pelno lieka \$1226.00 (čia, matyt, yra kokia nors klaida)."

Taip, klaida yra, tik ne raporte, kurs buvo skaitytas susirinkime, o paties Laisvės Varpas paskelbtose skaitlinėse, kurios visai nesutinka su komisijos raporte paduotomis. Komisijos raporte štai kaip tatau parodėta:

"Įplaukų per paskutinį pusmetį buvo .. \$1450.45
"Išlaidų per tą pusmetį buvo 978.65
"Pelno per tą laiką buvo 1212.49
Nors čia neduodu pilno raporto, bet turiu priminti, kad Kluibas moka spulką (? Red.) ant penkių tukstančių dolerių, kur pasidaro nemažas pelnas.

— Komisijos Narys.

(Toks atitaisymas mažą klaidą teatitaiso. Taišytojas nepaaiškina, ar pelnas čia skirtinas

nuo įplaukų, jeigu atėmus išlaidas iš įplaukų, pelno skaitlinė paduodama 1212.49, o ne 471.80. Kitas korespondencijos vietas; kur autorius piktai barasi del menkniekių, apleidžiame. — Red.).

BRIDGEPORTAS.

Rugsėjo 1 d. vietos komunistai buvo sušaukę viešą susirinkimą Mildos svetainėje, kad pagitavus šelpiti badaujančius Rusijos žmones. Kalbėtojų buvo: vienas kažin koks žmogus iš Rytų, antras — S. Darginevičius, pirmiau gyvęs Rackforde ir taikęs patekti į aidoblistų lyderius, bet nepatekęs. Kalbėtojas ragino but prisirengusiems proletariato diktatūrai ir kaimiškas toles susirinkimo momentas, tai taip duot, kad neatsikeltų (Vadinasi, moko žmones huliganizmo!).

Badaujantieji Rusijos žmonės reikia šelpiti, bet tie, kurie aukoja tam reikalui, tegul savo aukas siunčia per ištikimą darbininkų unijų ir socialistų partijos įkurta šelpimo komitetą, o nepaveda savo aukų prieš nieką neatsakantiems gaivalams. — Revolucionierius.

Pranešimai

Roseland. — R. L. D. S. S. Bendrovės, dvimetinis šėrininkų susirinkimas įvyks pamedį, rugsėjo 12, 7:30 val. vak. J. Stančiko svet., 205 E. 113 St. Visi šėrininkai malonėkite pasikurti laiku susirinkti ir šėrus atsiūsti. Susirinkime tik šėrininkai galės dalyvauti. — Direkcija.

North Side. — L. D. L. D. 86 kp. susirinkimas įvyks subotų, rugsėjo 10 d. kaip 8 val. vakaro Knygyno svet., 1822 Wabansia Ave. Visi nariai ir norintieji tapti L. D. L. D. nariais malonėkite atsilankyti. — Sekr. A. Vilis.

Chicago Liet. Draug. Sav. Pašėlopis rengia balių su programu lapkričio 20 d. didžiojo Schoenhofeno salėje, Ashland ir Milwaukee Ave. Melžiame kitų draugijų tą dieną nerengti panašių balių. — Komitetas.

Teatrališko Kluibo "Lietuva" mėnesinis susirinkimas įvyks pėtnyčio, rugs. 9 d. 8 val. vak. Šv. Kryž. parap. svet. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes bus daug naujų ir svarbių dalykų spęsti. — N. K. Rašt.

Dr. Estės Palaimintos Lietuvos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj rugs. 11 d. 1 val. po pietų paprastoj svetainėje. Visi nariai kviečiami susirinkti. Taipgi pranešu, kad raštininkas D. T. Danta persikėlė į kitą vietą. Draugijos reikalais kreipkitės į jį šiuo adresu: D. T. Danta, 1736 N. Lincoln St., Chicago, Ill.

Roseland. — Pėtnyčio ir Nedėlios vakarais Rugsėjo 9 ir 11 d., 8 val. vak. Brolių Strumiliu svet., 107 E. Indiana Ave., bus gražios prakalbos anglų ir lietuvių kalbomis apie svarbių gyvenimo reikalus. Taipjaun bus geri giedoriai ir Olandų Choras. Kviečiame visus lietuvius, vyvius ir moteris atsilankyti. Įžanga dykai. Nebus nė jokių kolekty. — Komitetas.

PRANEŠU SAVO PAŽISTAJMIEMS, kad mano dukterė Jadvyga Vosyliūtė, 7 metų amžiaus, pirmu sykiu atsilankė į Naujienų Redakciją. Aš begalo myliu savo dukterį ir noriu, kad mano dukterį pažintų ir naujiečiai.

MATEUŠAS VOŠILIUS, Chicago, Ill.

ASMENU JIEŠKOJIMAI

ALENA ALSAUSKIENE, JIEŠKO seserį Sara, Feiga, Lossas, Tauragės miesto. Gyveno Chicagoj pas Jeznerį, bet antruo nežiino. Alsauskiene gyvena visai neturtingai, turi vieną vaiką. Meldžia pagalbos. Antrašas: Rastuonia, Raseinių miestas, Bažnyčios gatvės, Priešlaundos namas No. 12. Alenai Alsauskienei.

RASTA-PAMESTA

RUGSEJO SEP. 5 d. ČERNAUSKO daržė, Lyons, Ill. pražuvo merginios, mėlynos spalvos švarkas. Jei kas per klaidą paėmė, malonėkite sugrąžinti, už ką duosiu \$5.00 dovanų. IZABELĖ ZAVISTAUSKAITE 2026 W. Coulter St.

KAS PER KLAIDĄ PAĖMĖT koutu, iš Černausko daržo, pamedį, Labor day, kauto spalva yra mėlyna, kišeniu buvo raktai nuo stubos. Kas patėmis tokį koutą gaus \$5.00. V. WALINTA, 1417 W. Grand Ave., Phone Monroe 5829.

KAS PER KLAIDĄ IDEJOT kotą į svetimą mašiną. Malonėkit atsiimti. 1347 S. 49th Ct., Cicero, Ill.

JIEŠKO KAMBARIŲ

REIKIA KAMBARIO DEL 2 merginų. Kad būtų garu šildomas, elektra ir telefonas. Bridgeporto apilinkėje, A. Marcijonaitė, 3033 S. Quinn St.

SIULYMAI KAMBARIŲ

JIEŠKAU INTELIGENTISKO valkino, merginos arba moterios ant kambario. But geras, kad atsišauktų ktrąs gali akambyt pianą arba kitą instrumentą. 5548 Harper ave. 2 fl. Phone Dorchester 9300

ISRENDAVOJIMUI

ANT RENDOS OFISAS. GERA VIETA DAKTARUI ARBA KITO KAM KOKIAM BIZNIUI. 5 kambarių pragyvenimas ant 2 lubų tarp 34 ir Halsted St., renda pigi. Kreipkitės prie

M. J. KIRAS, 3331 So. Halsted St.

GERA VIETA DAKTARUI ARBA KITOKIAM KOKIAM BIZNIUI. 5 kambarių pragyvenimas ant 2 lubų tarp 34 ir Halsted St., renda pigi. Kreipkitės prie

M. J. KIRAS, 3331 So. Halsted St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERU

REIKIA 25 MERGINŲ lengvam dirbtuvė darbiui. Piece work — nuolatinis darbas, American Insulated Wire & Cable Co., 954 W. 21st St.

JIEŠKAU SUAGYSIOS MOTERS ar merginos pridabojimui 3-ju vaikų, mažiausis 5 metų. Darbas labai lengvas, kambaris ir valgis. Su užmokėčiu susitaisykite, 2 vaikai mokykloje eina.

ANTANAS NAVICKAS 3242 W. Division St., 2 fl.

REIKIA PATYRUSIŲ MOTERŲ sortavimui popierinio stako. Nuolatinis darbas, puikios, sanitarės darbo sąlygos. Gubinsky, Bros., 2261 S. Union Ave.

REIKIA PATYRUSIŲ MOTERŲ dešrų dirbtuvėn. Nuolatinis darbas.

MICKELBERRY, 641 W. 47th St. Tel. Blvd. 430

REIKIA PATYRUSIŲ MOTERŲ sortavimui popierinių atmatų. Gera alga ir darbiui vieta. Republic Waste Paper Co., 1039 W. Congress St.

REIKIA MERGINOS AR MOTERS namų darbiui.

MRS. M. NEWMAN, 57 W. 35th St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRU

Reikia trijų sumanių vyrų, kurie mokėtų angliškai ir galėtų būti arba išsidirbti į sales managers. Reikia įnešti į biznį kelėtą šimtų dolerių. Į trumpą laiką energiškas žmogus galės uždirbti bent \$5000 į metus ir daugiaus. Kreipkitės į Bingol Chemical Co., 2816 So. Michigan Ave., nuo 1 val. po piet iki 5 valandai.

REIKIA PIRMARANKIO DUONKEPIO prie juodos duonos. Gera mokeskis, geram darbininkui.

F. BRASUS, 139 E. 107th St., Roseland, Ill. Phone Pullman 945.

REIKIA PATYRUSIO BUČERIO. Atsišaukite greitai. 3001 Emerald Ave.

REIKIA 50 AGENTŲ — STUBA nuo stubos dideli pinigai — patyrimas nereikalingas. Musų šakų arba ir motis "Alberta" yra kelias į sveikatą. Kreipkis ar rašyk.

ALBERTA CO., 5051 So. Ashland Ave., Chicago.

REIKALINGAS BARZDAS — kutis vakarais ir subatomis nuo pietų, arba visą dieną. 807 W. 18th St.

REIKIA VYRO VIDAUS DARBU: nuolatinis darbas, gali uždirbti nuo \$40 iki \$75 į savaitę. Didelė progą teisingam vyru su \$200 arba \$300 kapitalu.

MR. FEGAL, 105 S. Dearborn St., Rm. 604.

REIKALINGAS BUČERIS patyręs savo darbe; gera mokeskis, darbas ant visados. Atsišaukite, 3500 S. Union Ave.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI KRIAUCIŲ šapa didelį lietuvių kolonijoj. Vieta išdirbta per daug metų. Norinti įsigyti gerą biznį, kreipkitės, 1339 S. 50 Av., Cicero, Ill.

PARDAVIMUI SALIUNAS su visais fixture, visokių tautų apgyventa. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos, 4547 So. Hermitage Ave.

PARDAVIMUI SALIUNAS LABAI geroj vietoj, svetimšalių apgyventoj ir vienas salius ant kampo. Parduosiu pigiai ir greitai. Pardavimo priežastis liga. Jei savininko nerast, klauskit bantenderio

5301 S. Halsted St.

PARDAVIMUI SALIUNAS, lietuvių ir airių kolonijoj. Biznis išdirbtas per daug metų. Priežastis pardavimo — einu į kitą biznį. 558 W. 37 St.

PARDAVIMUI SALIUNAS, lietuvių ir kitų tautų kolonijoj. Biznis senas ir geras. Priežastis pardavimo — važiuoju Lietuvon, 1435 W. 47 St.

PARDAVIMUI BUČERNĖ ir grosernė labai geroj vietoj. Biznis išdirbtas per ilgus metus. Atsišaukite į Naujienų ofiso laišku pažydedami No. 386.

4547 So. Ashland Ave. Tel.: Boulevard 1152.

RAKANDAI

RAKANDŲ BARGENAS. Puikiaiusia proga jaunai porai; 5 kambarių vėliausios mados rakandai turi but parduoti už bile sąžiningą pasiulymą. Vėliausis ir puikiaiusias seklyčiai setas, valgomajam kambariui setas, miegrūmo setas, kaurai, pastatoma ant grindų lempa davenport, langams uždangalai etc. Viskas nauja; parduosime ant syka, arba atskirai. Taipgi, puikiaiusias grojklas, pianas su šėpute ir rollais ir didelės dubeltava springs phonographas su rekordais ir daimanto adata. Viskas gvarantuota. Nepraileisk šio bargo.

Rezidencija 1922 So. Kedzie Ave.

PARDAVIMUI SALIUNAS greitu laiku geroj vietoj, prie pat dirbtuvių.

4107 So. Ashland Ave.

PARDAVIMUI SALIUNAS, lietuvių kolonijoj. Senas ir geras biznis.

3352 S. Morgan St.

PARDAVIMUI SALIUNAS ir barbernė sykiu. Parduosiu del nesantaikos. Daugiau informacijų patirsit ant vietos, 1748 West 45-St.

PARDAVIMUI GROSERNĖ ir Kendžių krautuvė.

CANDY STORE, 4349 S. Hermitage Ave.

PARDAVIMUI SALIUNAS, visokių tautų kolonijoj, prie didelių dirbtuvių. Geras ir senas biznis. Parduosiu greit ir pigiai. Priežastį pardavimo patirsit ant vietos, 1857 W. 13.

PARDAVIMUI SALIUNAS, lietuvių kolonijoj. Biznis 6 m. senas. Priežastį pardavimo patirsit ant vietos.

3204 So. Halsted St.

PARDAVIMUI SALIUNAS GREITU laiku. Geroj vietoj. Apygyventa visokių tautų. Pardavimo priežastį patirsit ant vietos.

225 W. 31st St., Kampas 31st ir Wells Sts. ½ bloko nuo Wentworth Ave.

PARDAVIMUI GROSERNĖ, GERAS biznis, visokių tautų apgyventa, šale mokyklos, kitas tokis biznis tik už 5 blokų. Gera vieta ir bučernė. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos.

4950 Archer Ave. Tel.: Lafayette 7498.

PARSIDUODA groseris visokių tautų apgyventoj vietoje. Parduosiu pigiai. Renda pigi. Priežastis pardavimo, savininkas ant ukės išvažiuoja. Kreipkitės

3700 So. Emerald Ave.

PARDAVIMUI SALIUNAS GERŲ vietoj, biznis išdirbtas per daugelį metų, ant Šv. Jurgio bažnyčios; 5 kambariai užpakaliu pagyvenimui. Pardavimo priežastis — partnerių nesutikimas. Pigiai parduodame. Atsišaukite: 3201 S. Auburn Ave. Tel.: Yards 944.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė, visokių tautų apgyventa vieta. Biznis cash, nėra knygučių. Turi but parduota į trumpą laiką.

2655 W. 43rd St.

PARDAVIMUI SALIUNAS tarpe lietuvių ir lenkų apgyventa, prie pat Ashland Ave., arba mainysiu ant namo. Atsišaukite, 1614 W. 46th St.

PARDAVIMUI BUČERNĖ ir grosernė labai gražioj vietoj. Biznis gerai išdirbtas ir cash. Parduosiu greitai laiku. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos.

10236 Michigan Ave., Roseland, Ill.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI DELICATESSEN arba groseris — tabakas, cigarai, saldainiai ir tt. Taipgi parduodu Maxwell automobilio naujai malevotas, 5306 South Union Ave.

PARDAVIMUI BUČERNĖ ir grosernė lietuvių kolonijoj; tirstai apgyventa. Biznis senas ir geras. Pardavimo priežastį patirsit ant vietos. Naujienų No. 391.

DELICATESSEN, GROSERIS IR mokyklos krautuvė pardavimui; tai yra vienas iš geriausių apmokamų krautuvių South pusėje. Galima parduoti virš 250 sandwiches kas dieną einantiems į High School vaikams. Didelė kampinė krautuvė ir 3 kambariai. Rendos \$35.00. Parduosiu iš priežasties moters nesveikatos. Parduosiu šią gerai apmokamą krautuvę už \$12,000, arba geriausių cash pasiulymą. Duosiu dalį laiko, jei norėsit, 4801 S. Union Ave.

PARDAVIMUI SALIUNAS, GEROJ lietuvių apgyventoj vietoj ant Town of Lake. Parduosiu labai pigiai, barai, boliniai (pool tables) stali ir kiti visi įrengimai. Savininkas turi kitą biznį.

4547 So. Ashland Ave. Tel.: Boulevard 1152.

PARDAVIMUI SALIUNAS, GEROJ lietuvių apgyventoj vietoj ant Town of Lake. Parduosiu labai pigiai, barai, boliniai (pool tables) stali ir kiti visi įrengimai. Savininkas turi kitą biznį.

4547 So. Ashland Ave. Tel.: Boulevard 1152.

PARDAVIMUI 6 FLATŲ medinė stuba, kaina \$2,200. Įeigų \$45 į mėnesį. P. Hensen, 2536 So. Emerald Ave. Tel.: Yards 887.

PARDAVIMUI 6 KAMBARIŲ namas labai geroj vietoj, arčiau trimpingai. Turi buti parduota į trumpą laiką, nes turi aplėsti miestą. Atsišaukite, 6919 S. Talman Ave.

BARGENAS. PARDAVIMUI MURINIS 5 kambarių bungalow su elektra, maudynė, šilts vanduo, knygomis šėpos, augstas, cementuotas skėpas, furnace šiluma, murinis geradzius ir medinis vistininkas. Art rėngiamas didelis parkas, paranki transportacija į bile miesto dalį gatvėkarijus. Parduosiu priežastis — atsiaukite, 7210 S. Rockwell St., Tel. Vincennes 7494.

NEGIRDĖTAS BARGENAS

Pardavimui 6 flatų muros namas, po 7 ir 8 kambarius, stymu šildomas; rendos moka į metus \$3,250. Kaina tik \$15,000.00

Pardavimui 3 augstų muros namas, 5 faltar ir šoras, pečių šildomas, taipgi ir greta tuščias lotas, patogus bile kokiam bizniui. Rendos moka į metus \$1900.00. Kaina \$14,500.00

Taipgi, daug kitų properčių didžiausiam pasirinkime, taipgi parduodu Brighton Parke, puikus biznis, naujas namas, su saliuo bizniu; našlės moteris parduos pigiai, nes turi važiuoti Lietuvon. Patsienų žinių kreipkitės į

MILDOŠ REAL ESTATE CO., 751 W. 31 St., prie kampo Halsted St. Klauskite K. J. Filipovičius.

SAVININKAS PARDUODA 6 flatų murinį namą, 3 augstų ir 3 flatų; elektro šviesa.

THOMAS HANNON, 3701 Lowe Ave.

MORTEGEČIAI — PASKOLOS

Kam Reikalinga PASKOLA

Skolinam pinigų ant 1-mo mortgage, 6% nuo \$500.00 iki \$10,000.00 dolerių.

Klausk

A. AMBROZEVICIA 1739 So. Halsted St. Tel. Canal 1678

IVAIRŲ SKELBIMAI